

A CSŐDEGYEZSÉG NÉHÁNY KÉRDÉSE

I. Az egyezségi tárgyalás jegyzőkönyvének hitelesítése olyan garanciális aktus, amely másként nem pótolható. Az erre vonatkozó szabályok megsértésével készült jegyzőkönyv nem szolgálhat a jóváhagyó bírói döntés alapjául/ Cstv. 18.§ (2) Cstv. 21/A.§ (3) /.

II. A csődegyezés a vitatott követeléssel rendelkező hitelezők azon körére terjed csak ki, akiknek a javára a perindítás tényének igazolására tekintettel jogszerűen tartalékokat képeztek, így a többi vitatott követeléssel rendelkező hitelezőre „kényszerítő jellegű” hatálya nincsen /Cstv. 12.§. (5) bekezdése és a 20.§. (2) bekezdése/.

Az adós 2010. március 19. napján csődeljárás lefolytatása iránti kérelmet terjesztette elő, amelynek alapján az elsőfokú bíróság 2010. március 30. napján kelt végzésével az adóssal szemben a csődeljárást elrendelte, vagyonfelügyelőként a P. Könyvszakértő és Szaktanácsadó Kft-t kirendelte. A végzés a cégközlönyben 2010. március 30. napján jelent meg, így ez a csődeljárás kezdő időpontja.

A fellebbezést előterjesztő hitelező (továbbiakban hitelező) 2010. 04. 13. napján jelentette be a hitelezői igényét a csődeljárásban összesen 615.895 euro lejárt és esedékes tőkekövetelésre, 68.922 euro és 1.609.649 forint késedelmi kamatkövetelésre (továbbiakban 1. számú követelés), és további 165.115 forint összegű díj és jutalékkövetelésre (továbbiakban 2. számú követelés). Befizette egyúttal a nyilvántartásba-vételi díjat is.

Az adós 2010. 04. 23. napján kelt levelével tájékoztatta a hitelezőt, hogy 2010. 05. 10. napján egyezségi tárgyalást tart.

A hitelező 2010. 04. 28. napján kelt - a vagyonfelügyelő által 2010. április 30. napján átvett – levelével tájékoztatást kért a bejelentett hitelezői követelése nyilvántartásba vételéről és besorolásáról, valamint arról, hogy az egyezségi javaslatnak a Cstv. 17.§ /3/ bekezdése szerinti megismerhetőségét a társaság milyen módon biztosítja a hitelezők részére.

A vagyonfelügyelő 2010. 04. 30. napján kelt levelében tájékoztatta a hitelezőt, hogy az 1. számú követelését biztosított, míg a 2. számú követelését nem biztosított hitelezői igényként, és mindkettőt, azaz a hitelező teljes hitelezői igényét vitatott követelésként vette nyilvántartásba.

A hitelező 2010. május 4. napján kelt – a vagyonfelügyelő által ugyanaznap átvett – levelével észrevételt tett a hitelezői igény visszaigazolására, kérve, hogy a hitelezői igényét a vagyonfelügyelő az igénybejelentésben foglalt összegben, illetőleg elismert és ne vitatott követelésként sorolja be.

A fenti észrevételről a vagyonfelügyelő döntött, amely szerint a hitelező 2. számú követelését elismert és nem biztosított hitelezői igényként vette nyilvántartásba, míg az 1. számú követelés besorolása változatlan (vitatott) maradt. A fenti döntéséről a vagyonfelügyelő 2010. 05. 06. napján kelt levelében tájékoztatta a hitelezőt.

Az adós 2010. 05. 10. napján egyezségi tárgyalást tartott, melynek eredményéről 2010. május 18. napján, az 5. sorszám alatti beadványában értesítette a megyei bíróságot, bejelentve, hogy a 2010. május 10-én megtartott egyezségi tárgyalás eredményeként közte és a hitelezők között egyezség jött létre, amelynek a jóváhagyását, valamint egyúttal a csődeljárás befejezetté nyilvánítását kérte. A bejelentéshez mellékelte az egyezséget, a reorganizációs tervet, az egyezségi javaslatot, az egyezségi tárgyalásról készült jegyzőkönyvet, a jelenléti ívet, a meghatalmazásokat és egyéb okiratokat.

Eszerint a csődeljárásban a hitelezővel együtt összesen 8 hitelező jelentett be követelést, amelyek nyilvántartásba vételre is kerültek. A fellebbező hitelezőn kívül a további hitelezők igénye nem vitatottként, és ezen belül egy kivételével valamennyi nem biztosított követelésként került nyilvántartásba vételre. A hitelező bejelentett követelése már az egyezségi tárgyaláson a vagyongfelügyelő fenti 2010. 05. 06. napján kelt levelének tartalma szerint kerültek besorolásra: 165.116 forint elismert és nem biztosított, míg 183.394.582 forint vitatott követelésként. Ebből következően a hitelezőt az egyezségi tárgyaláson csak az elismert követelése után illette meg 1 db szavazat.

Az egyezségi tárgyalás jegyzőkönyvéből és az ahhoz csatolt jelenléti ívből, valamint a megkötött csődegyezségből megállapíthatóan nyilvántartásba vett (nyolc) hitelező mindösszesen 463 szavazattal rendelkezett, ebből a biztosított hitelezői osztály összes szavazatszama 16, míg a nem biztosított hitelezői osztály összes szavazatszama ekként 447 volt.

Az egyezségi tárgyaláson a fenti nyolc nyilvántartásba vett hitelező közül 7 jelent meg, akiket a nem biztosított hitelezői osztályban az összes 16 szavazat, míg a nem biztosított hitelezői osztályban 425 szavazat illett meg. Az egyezségi tárgyaláson csak a Cs.-T. Kft. hitelező nem jelent meg, akit a nem biztosított hitelezői osztályban 22 szavazat illett meg. Az egyezségi javaslat értelmében a hitelezők a fennálló követeléseik 90%-át elengedik, és az adós a követelések 10%-át köteles az egyezség jóváhagyásának jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül a hitelezőknek megfizetni.

Az egyezségi tárgyaláson megjelent hitelezők közül a biztosított követelésként nyilvántartott 16 szavazattal rendelkezők közül 16 igen, a 425 nem biztosított követelésként nyilvántartásba vett hitelezők közül 424 igen szavazattal elfogadta a csődegyezséget. Az egyezséget a vagyongfelügyelő ellenjegyezte, így az egyezség létrejött.

A hitelező az egyezségi tárgyalás során bejelentette, hogy az egyezségi ajánlatot nem fogadja el, és kifogással fordul a bírósághoz. Az egyezségi tárgyaláson kifogásolta azt is, hogy az egyezségi javaslatot előzőleg nem kapta meg. Ezen felvetésére a vagyongfelügyelő azt a választ adta, hogy annak megtekintésére a társaságnál lehetősége lett volna, annak külön megküldésére a hitelezők részére nem került sor.

Ezt követően a hitelező a fenti egyezségi tárgyalást követően 2010. 05. 12. napján 4. sorszám alatt hitelezői kifogást nyújtott be – többek között – a hitelezői igénye besorolása és annak nyilvántartásba vételével kapcsolatos vagyongfelügyelői intézkedés miatt. Az elsőfokú bíróság 12. sorszám alatti, 2010. június 11. napján kelt végzésével a hitelező kifogását elutasította, és kötelezte az adóst, hogy „olyan mértékű tartalékot

képezzen, ami a hitelezőt akkor illetné meg, ha a követelése nem vitatottként kerülne nyilvántartásba”.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott 13. sorszám alatti, 2010. június 11. napján kelt végzésével az adós és a hitelezők között 2010. május 10-én megtartott egyezségi tárgyalás alapján létrejött egyezséget jóváhagyta. Az adós elleni csődeljárást megszüntette, egyben az adós elleni csődeljárást befejezetté nyilvánította. Határozatában megállapította, hogy az adós és a tárgyaláson megjelent hitelezők között létrejött egyezés azokra az egyezségkötésre jogosult hitelezőkre is kiterjed, akik az egyezéshez nem járultak hozzá, vagy szabályszerű értesítésük ellenére az egyezés megkötésében nem vettek részt, továbbá kiterjed azokra a hitelezőkre is, amelyek vitatott követelésükre tekintettel a bíróság az adóst tartalékképzésre kötelezte. Megállapította azt is, hogy az egyezés a fenti hitelezők vonatkozásában kényszeregyezésnek minősül.

A kijelölt vagyonfelügyelő díját 1.959.780,- Ft + áfa, összesen 2.449.725,- Ft összegben állapította meg, amelynek a megfizetésére – a nyilvántartásbavételi díjak beszámításával – az adóst kötelezte.

Határozata indokolásában kifejtette, hogy a hitelező kifogást terjesztett elő a hitelezői igényének - vitatottkénti - besorolása miatt, amelyet a megyei bíróság elutasított, ugyanakkor tartalékképzésre kötelezte az adóst.

Az egyezségi tárgyaláson megjelent hitelezők közül a biztosított követelésként nyilvántartott 16 szavazattal rendelkezők közül 16, a 425 nem biztosított követelésként nyilvántartásba vett hitelezők közül 424 igen szavazattal elfogadta a csődegyezséget, amelyet a bíróság által kirendelt vagyonfelügyelő ellenjegyezett, így a csődegyezés létrejött. A Cstv. 20.§ (1) bekezdésében megkövetelt feltételt teljesült, a szavazatok többségét az adós megkapta. A rendelkezésre álló iratokból arra a következtetésre jutott, hogy az egyezés megfelel a törvényben foglaltaknak, ezért a Cstv. 21/A.§ /3/ bekezdése alapján az egyezséget jóváhagyta, és a csődeljárást befejezetté nyilvánította. Hangsúlyozta, hogy a csődegyezés kiterjed azokra a hitelezőkre is, akik az egyezségkötésben nem vettek részt, vagy az egyezéshez nem járultak hozzá, vagy az egyezségi tárgyaláson nem vettek részt, illetve azokra is, akiket a követelésük tekintetében a bíróság vitatott hitelezőként bírált el.

Utalt arra is, hogy a jóváhagyott egyezés a Cstv. 20.§ (2) bekezdése szerinti kényszeregyezésnek tekintendő azon hitelező vonatkozásában, aki az egyezségi tárgyaláson nem jelent meg, továbbá a vitatott hitelezői igénnyel rendelkező hitelező vonatkozásában, amely vitatott követelésre tekintettel a bíróság tartalékképzést rendelt el.

Ez ellen a végzés ellen a R B. Zrt. hitelező terjesztett elő fellebbezést és elsődlegesen kérte az elsőfokú végzés megváltoztatásával az adós fizetéseképtelenségének hivatalból történő megállapítását, másodlagosan a végzés hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új határozat hozatalára utasítását.

Fellebbezésében - az eljárás során előterjesztett kifogása tartamával egyezően – a hitelezői igénye vitatottkénti besorolását, a vagyonfelügyelő ezzel kapcsolatos intézkedését, továbbá a Cstv. határidőkre vonatkozó jogszabályi előírásainak

megszegését sérelmezte. Rámutatott arra, hogy a 2010. április 30. napján kelt, az igényét visszaigazololó vagyongfelügyelői levélből nem állapítható meg, hogy a hitelező igényével kapcsolatos tényeket, dokumentumokat a vagyongfelügyelő érdemben megvizsgálta-e. Kizárólag azt rögzíti, hogy az adós korábbi vitatása miatt azt a vagyongfelügyelő is vitatottnak tekinti. A határidők megsértése kapcsán kifejtette, hogy a vagyongfelügyelő a hitelező felhívására csak 2010. április 30. napján kelt, a hitelező részére 2010. május 4. napján kézbesített levelében küldte meg a hitelezői igénye visszaigazolását. Ezzel nem biztosított kellő határidőt a hitelező számára a törvényben előírt észrevételezési lehetőség vonatkozásában a csődegyezségi tárgyalás időpontjáig (2010. május 10.). Ezen időpontig a vagyongfelügyelő a hitelező észrevételére nyilatkozatot nem tett, az azzal kapcsolatos döntéséről a hitelezőt nem értesítette, ugyanakkor a tárgyaláson a részére – 165.115,- Ft kivételével – szavazati jogot nem biztosított. A határidők megsértése kapcsán kiemelte továbbá, hogy a vagyongfelügyelő a csődegyezés során megsértette a Cstv. 17.§ /3/ bekezdésében foglalt rendelkezést is, mivel az egyezségi javaslat megismerhetőségét az egyezségi tárgyalást megelőzően nem biztosította, annak ellenére sem, hogy a hitelező a 2010. 04. 28. napján kelt levelével mindezt kifejezetten kérte.

Az egyezségi tárgyaláson ismertetett - a hitelezői követelések 90%-ának elengedéséről szóló - javaslatot a szavazati joggal rendelkező hitelezők támogatták. Ezen csődegyezés a hitelező érdekeit súlyosan sérti, mert hitelező vitatott kategóriába való besorolása nem bírósági határozaton, hanem csupán az adós szubjektív, alap nélküli, magánszemélyekkel szembeni kártérítési igényén és az azzal kapcsolatos vélt beszámítási jogán alapul. A vagyongfelügyelő a hitelező igényének visszaigazolásának késedelmével, az egyezségi javaslat rendelkezésre bocsátásának elmulasztásával, és a hitelezői követelés jelentős részének vitatottként való besorolásával a hitelező jogos érdekeit sértő módon járt el, tevékenységével és mulasztásával megakadályozta a hitelező jogos érdekeinek érvényesítését, szavazati jogának gyakorlását az egyezségi tárgyalás során. Amennyiben az egyezséget jóváhagyó végzés jogerőre emelkedne, a hitelező az adóssal szembeni követelésének 90%-át elveszítené.

Érvelése szerint a létrejött csődegyezés nem felelt meg a hatályos jogszabályi előírásoknak, ezért az egyezés jóváhagyására és a csődeljárás befejezetté nyilvánítására nem lett volna törvényes lehetőség. A hitelező fellebbezése előterjesztését követően igazolta, hogy a vitatottként besorolt követelésének érvényesítése iránt 2010. 06. 30. napján pert indított az adóssal szemben.

Az adós a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú végzés helybenhagyását kérte. Kifejtette, hogy a hitelező követelésének vizsgálata megtörtént, majd ezt követően a vagyongfelügyelő haladéktalanul visszaigazololta azt. Így e körben mulasztás nem történt. Kiemelte, hogy a Cstv. nem tartalmaz olyan előírást, amely szerint a visszaigazolásra tett észrevételek elbírálásáról az észrevétel előterjesztőjét legalább 5 munkanappal a tárgyalást megelőzően értesíteni kell. Amennyiben a bíróság a kifogást megalapozottnak tartotta volna, a létrejött egyezés jóváhagyását megtagadta volna.

Érvelése szerint rosszhiszemű és alaptalan azon fellebbezési érvelés, amely szerint a Cstv.-ben írt határidőn belül nem tették megismerhetővé az egyezségi javaslatot, mert az az adós székhelyén, telephelyén, valamint a vagyongfelügyelőnél megismerhető volt. Tudomása szerint azt a vagyongfelügyelő elektronikus levélben is megküldte a

fellebbező hitelező részére. Hivatkozott arra is, hogy a jelen esetben a jogszabályban írt határidők betartása csak „formai jelentőségű”, mert az egyezség a fellebbező hitelező vonatkozásában kényszeregyezség, az egyezséget megszavazó hitelezőknek pedig a határidők betartásával kapcsolatban kifogásuk nem volt. Amennyiben az előírt formai szabályok közül valamelyik esetleg nem teljesült volna, úgy ez esetben egy újabb egyezségi tárgyalás is azonos eredménnyel zárult volna.

Álláspontja az volt, hogy a csődegyezség mind formai, mind pedig tartalmi, szempontból megfelelt a hatályos jogszabályi előírásoknak, ezért az egyezség jóváhagyására és a csődeljárás befejezetté nyilvánítására helyesen került sor.

A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

Az elsőfokú bíróság az érdemi döntése meghozatalához szükséges releváns tényállást túlnyomórészt helyesen állapította meg, azt az ítéletábra az alábbiakkal egészíti ki, illetve pontosítja:

- A vagyonfelügyelő és az adós a csődegyezségi tárgyalás előkészítése során a fellebbező hitelező számára az egyezségi javaslat megismerhetőségét az egyezségi tárgyalást megelőzően, nemcsak az előírt 5 munkanap figyelembevételével, de egyáltalán nem biztosította, annak ellenére sem, hogy a hitelező a 2010. 04. 28. napján kelt levelével kifejezetten kérte a vagyonfelügyelő tájékoztatását arra vonatkozóan, hogy az egyezségi javaslat megismerhetőségét az adós társaság milyen formában biztosítja a hitelezők részére.
- Az egyezségi tárgyaláson megjelent hitelezők csak egy jegyzőkönyv-hitelesítőt választottak, és az egyezségi tárgyalásról készült jegyzőkönyvet is csak ezen egy hitelesítő, továbbá a vagyonfelügyelő hitelesítette.
- A hitelező a vitatottként besorolt követelésének érvényesítése iránt az adós ellen a csődegyezség megkötéséig nem, csak a csődeljárás befejezetté nyilvánítását követően, 2010. 06. 30. napján indított pert, így a perindítás tényét sem igazolhatta a vagyonfelügyelő felé.

Az elsőfokú bíróság – az így kiegészített és pontosított tényállás alapján tévesen állapította meg, hogy az egyezség megfelel a törvényben foglaltaknak – téves jogi következtetéssel nyilvánította befejezettnek a csődeljárást. Téves az a megállapítása is, hogy a 2010. május 10. napján megkötött csődegyezség, (annak bírósági jóváhagyása esetén) a R. B. Zrt. hitelező vitatottként besorolt követelése vonatkozásában a konkrét esetben kényszeregyezségnek minősül, és ezért annak hatálya a fellebbező hitelezőre is kiterjed.

Tekintettel arra, hogy a csődeljárás iránti kérelem előterjesztésére 2010. április 6. napján került sor, így a jelen eljárásra a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló, a 2009. évi LI. törvénnyel és a 2009. évi CL. törvénnyel módosított 1991. évi XLIX. törvény (módosított Cstv.) rendelkezéseit kell alkalmazni. A Cstv. 21/A.§ (3) bekezdése szerint, ha az egyezség megfelel a törvényben foglaltaknak, a bíróság végzéssel azt jóváhagyja, és a csődeljárást befejezetté nyilvánítja. A Cstv. 21/B.§

alapján, ha az egyezség nem jött létre, vagy az nem felel meg a törvényben foglaltaknak, a bíróság a csődeljárást megszünteti.

Előrebocsátja az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság végzésének rendelkező része a fentiekre tekintettel két egymással ellentétes, értelemzavaró rendelkezést tartalmaz, hiszen a végzésben az elsőfokú bíróság az adós elleni csődeljárást megszüntette, egyben az adós elleni csődeljárást befejezetté is nyilvánította. A csődeljárás megszüntetésének a Cstv.21/B.§. alapján akkor van helye, ha az egyezség nem jött létre vagy az nem felel meg a törvényben foglaltaknak. Az eljárás megszüntetése és az egyezség jóváhagyása mellett a csődeljárás befejezetté nyilvánítása ellentétes, egymást kizáró jogi kategória. Az elsőfokú határozat indokolásának tartalmából ugyanakkor megállapítható volt, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló iratokból arra a következtetésre jutott, hogy az egyezség megfelel a törvényben foglaltaknak, ezért végzésével a Cstv. 21/A.§ /3/ bekezdése alapján az egyezséget jóváhagyta, és a csődeljárást befejezetté nyilvánította.

A Cstv. 17. § (1) bekezdése szerint az adós - a csődeljárás kezdő időpontjától számított 45 napon belüli időpontra - összehívja a hitelezőket, egyezségi tárgyalást tart, amelyre a 8. § (2) bekezdésében és (4) bekezdésének *b)* pontjában meghatározott okiratok megküldésével a vagyonsfelügyelőt és a nyilvántartásba vett hitelezőit közvetlenül is, a további hitelezőket pedig hirdetmény útján hívja meg.

A Cstv. 17. § (3) bekezdése szerint az egyezségi tárgyalásra az adós - a vagyonsfelügyelő bevonásával - köteles a fizetőképesség helyreállítását vagy megőrzését célzó programot és egyezségi javaslatot készíteni. Az adós az egyezség létrehozásához a legalább többségi befolyást biztosító részesedéssel rendelkező tulajdonosa - elismert vagy tényleges vállalatcsoport esetén az uralkodó tag és a többi tag -, továbbá az adósnál működő érdekképviseleti szervek és az üzemi tanács közreműködését is kérheti. Az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját 5 munkanappal megelőzően biztosítani kell.

A Cstv. 18.§ (2) bekezdésének értelmében a tárgyalásról az adós köteles jegyzőkönyvet készíteni, amelynek tartalmaznia kell a meghívott és a megjelent hitelezők névsorát, követelésük besorolását, a hitelezőket az egyes hitelezői osztályokban megillető szavazatok számát, a szavazások eredményét, a hitelezőknek az egyezségi javaslatra vonatkozó észrevételeit, az adós azokra adott válaszait. A hitelezői döntéseket nyílt szavazással kell meghozni. A tárgyaláson részt vevők cégszerű meghatalmazása a jegyzőkönyv mellékletét képezi. A jegyzőkönyvet a tárgyaláson megjelent hitelezők által választott két személy és a vagyonsfelügyelő hitelesíti.

A Cstv. 18.§ (4) bekezdése szerint az egyezségi tárgyaláson szavazati joggal rendelkezik az a hitelező,

a) aki a 10. § (2) bekezdés *f)* pontja szerinti határidőben bejelentette hitelezői igényét, és

b) a nyilvántartásba-vételi díjat megfizette, valamint

c) követelése elismert vagy nem vitatott követelésként került nyilvántartásba.

A Cstv. 20. § (1) bekezdése szerint egyezség akkor köthető, ha az adós az egyezséghez a 18. § (4)-(5) bekezdése szerint szavazati joggal rendelkező hitelezőktől - a biztosított és a nem biztosított hitelezői osztályokban egyaránt - a szavazatok többségét külön-külön megkapta.

A Cstv.21/A.§. (3) bekezdése szerint a bíróság az egyezséget akkor hagyja jóvá, ha ahhoz csatolják a 19-21.§-ban szereplő feltételek teljesülését igazoló jegyzőkönyveket, megállapodásokat, nyilatkozatokat. Ha az egyezség megfelel a törvényben foglaltaknak, a bíróság végzéssel azt jóváhagyja, és a csődeljárást befejezetté nyilvánítja.

A Cstv. 21/B.§ alapján, ha az egyezség nem jött létre, vagy az nem felel meg a törvényben foglaltaknak, a bíróság a csődeljárást megszünteti, ezt követően a III. fejezet szerinti felszámolási eljárásban az adós fizetéseképtelenségét hivatalból állapítja meg [27.§ (2) bekezdés e) pont], és elrendeli az adós felszámolását.

A hatályos szabályozás szerint az egyezség bírói jóváhagyása új jogintézmény, amelynek eredményeképpen a csődegyezség is eljárásjogi egyezséggé lett. A törvény szövegéből következően az egyezség körében a bíróság csak azt vizsgálhatja, hogy az megfelel-e a törvényben foglaltak, azaz a Cstv. szabályainak az érvényesülését, azaz a bíróság vizsgálódási köre kötött, csak a törvényi minimumra terjed ki. (EBH 2000. 336., Fővárosi Ítéltábla Cspkf.15.44.329/2010/3.)

Elsődlegesen az ítéltáblának – a fellebbezés alapján – abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az egyezség jóváhagyására a benyújtott okiratok tartalmi vagy formai hiányossága folytán volt-e lehetőség, avagy sem. A csődeljárás olyan nemperes eljárás, amit a bíróság felügyelete mellett a vagyonfelügyelő segítségével az adós folytat le. A bíróság közreműködése a törvényben előírt esetekben (eljárás megindítása, hitelezői igények besorolásával és a vagyonfelügyelő eljárásával kapcsolatos kifogások, egyezség jóváhagyása és az eljárás befejezetté nyilvánítása, vagy a csődeljárás megszüntetése) a törvényesség biztosítására, a felek jogainak megóvására szorítkozik. E döntései meghozatalakor a bíróság kizárólag a felek és a vagyonfelügyelő által szolgáltatott adatok alapján, rövid határidővel köteles eljárni. Ennek megfelelően garanciális jelentősége van annak, hogy az eljárás során keletkező okiratok mind formai szempontból, mind tartalmilag kifogástalanok legyenek, mivel csak ezek alapján van a bíróságnak lehetősége ellenőrizni, hogy az eljárás a törvényben foglaltaknak megfelelően zajlott-e le.

Ebből az következik, hogy a Cstv. 21/A.§ (3) bekezdésének megfelelően jóváhagyó és az eljárást befejezetté nyilvánító határozat csak abban az esetben hozható, ha a Cstv. 17-21.§-aiban foglaltak maradéktalanul teljesültek, illetve az ezeket igazoló okiratokat az ott írtaknak megfelelően nyújtották be. Ellenkező esetben a Cstv. 21/B.§-ának megfelelően az eljárás megszüntetéséről és a felszámolás elrendeléséről kell határozni.

A Cstv. 17. /3/ bekezdésének utolsó mondata garanciális jelleggel előírja, hogy az egyezségi javaslat megismerhetőségét a hitelezők számára a tárgyalás időpontját 5 munkanappal megelőzően biztosítani kell. Ennek azért van különös jelentősége, mert ez előfeltételét képezi a megalapozott és gyors egyezségkötés megteremtésének. E

rendelkezés célja az, hogy ezen okirat ismeretében tudják a hitelezők kialakítani az egyezségi javaslattal kapcsolatos álláspontjukat, annak tartalmával ne csupán az egyezségi tárgyaláson szembesüljenek. A jelen esetben az adós és a vagyongazdálkodó a csődegyezségi tárgyalás előkészítése során a fellebbező hitelező számára az egyezségi javaslat megismerhetőségét az egyezségi tárgyalást megelőzően sem az előírt 5 munkanap alatt, de egyáltalán nem biztosította, annak ellenére, hogy a hitelező a 2010. 04. 28. napján kelt levelével kifejezetten kérte a vagyongazdálkodó tájékoztatását arra vonatkozóan, hogy az egyezségi javaslat megismerhetőségét az adós társaság milyen formában biztosítja a hitelezők részére. Ezen eljárásával pedig az adós és a vagyongazdálkodó megsértette a Cstv. 17.§ /3/ bekezdésében foglalt garanciális szabályt. Így magatartásukkal a hitelező jogos érdekeit sértő módon jártak el, tevékenységükkel és mulasztásukkal megakadályozták a hitelező jogos érdekeinek akadálytalan érvényesítését az egyezségi tárgyalás során.

Észlelte továbbá a másodfokú bíróság, hogy az egyezségi tárgyaláson megjelent hitelezők csupán egy jegyzőkönyv-hitelesítőt választottak, és a jegyzőkönyvet csak ezen egy hitelesítő továbbá a vagyongazdálkodó hitelesítette. Erre ugyan a fellebbező hitelező a fellebbezésében külön nem hivatkozott, de fellebbezése tartalma szerint az elsőfokú végzés teljes megváltoztatására irányult, ezért a Cstv. szabályainak az érvényesülését az ítéletábrának a csődegyezés jóváhagyása körében hivatalból vizsgálnia kellett.

A Cstv. 18.§ (2) bekezdésében meghatározott tartalommal és alakisság mellett elkészült – jegyzőkönyv tanúsítja, hogy az egyezségi tárgyaláson kik vettek részt, milyen szavazatokkal, és a határozataik folytán az egyezségi tárgyalás milyen eredményre vezetett. Így ez az okirat szolgál (a mellékletekkel együtt) a bíróság döntésének alapjául. Fokozott jelentősége van ebből következően annak, hogy a jegyzőkönyv valóban helyesen rögzíti-e a tárgyaláson történeteket.

Jelen esetben a 2010. május 10. napján tartott egyezségi tárgyaláson megjelent hitelezők csak egy hitelesítőt választottak, és a jegyzőkönyvet is csak ezen egy hitelesítő továbbá a vagyongazdálkodó hitelesítette, aminek a ténye a Cstv. 18.§ /2/ bekezdésébe ütközik.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a fenti szabályok megsértésével létrejött egyezséget jóváhagyta, és a csődeljárást befejezetté nyilvánította. Az alaki szempontból nem megfelelő, jogszabálysértő okiratok alapján, és az egyezségi tárgyalást megelőző fontos, garanciális szabályok megsértése folytán a csődegyezés jóváhagyásának nem lett volna helye, így az nem felelt meg a törvényben foglaltaknak. Ezért a csődeljárás megszüntetésének van helye a Cstv. 21/B.§-a alapján.

Megjegyzni az ítéletábrát, hogy az elsőfokú bíróság a konkrét esetben tévesen foglalt állást abban a kérdésben is, hogy a 2010. május 10. napján megkötött csődegyezés, (annak esetleges jogerős bírósági jóváhagyása esetén) a R. B. Zrt. hitelező vitatottként besorolt követelése vonatkozásában kényszeregyezésnek minősül, és ezért annak hatálya a fellebbező hitelezőre e körben is kiterjed.

A Cstv. 20.§ (2) bekezdése alapján a megkötött egyezés azokra az egyezségi kötésre jogosult hitelezőkre is kiterjed, akik az egyezéshez nem járultak hozzá, vagy szabályszerű értesítésük ellenére az egyezés megkötésében nem vettek részt, továbbá

kiterjed azon hitelezőkre is, amelyek vitatott követelésére tekintettel a bíróság a 12.§ (5) bekezdésében tartalék képzését rendelte el (kényszeregyezés). Az egyezés azonban az említett hitelezőkre vonatkozóan nem állapíthat meg kedvezőtlenebb feltételeket, mint amelyeket az egyezéshez hozzájáruló hitelezőkre az adott hitelezői osztályban, továbbá a 12.§ (2) bekezdés bc)-bd) pontja szerinti hitelezői körben megállapított. A 12.§ (5) bekezdés alapján a vitatott követelésekre (követelésrészekre) vonatkozóan képzett tartalék terhére a vitatott követelés jogosultjának akkor lehet kifizetést teljesíteni, ha a vitatott követelés jogosultja az adós ellen keresetet indított, és a bírósági eljárás jogerősen lezárult, amelyben a hitelező követelésének jogalapját és összegét a bíróság megállapította.

A Cstv. 12.§ (5) bekezdése értelmében... a bíróság a kifogás elbírálása tárgyában soron kívül, de legfeljebb 8 munkanapon belül határoz. A végzés ellen külön fellebbezésnek nincs helye. A bíróság végzése következtében nem vitatottként nyilvántartásba vett követelés nem minősül az adós általi tartozáselismerésnek, a hitelezővel szembeni igényérvényesítést nem zárja ki, a vitatottként nyilvántartásba vett követelés vagy a hitelezői bejelentéshez képest kisebb összegben nyilvántartásba vett követelés pedig nem képezi akadályát az adóssal szembeni későbbi igényérvényesítés iránti eljárás megindításának. A bíróság a kifogás tárgyában hozott végzésében elrendeli, hogy a vitatott követelés (a követelés vitatott része) vonatkozásában az adós olyan mértékű tartalékot köteles képezni a csődegyezés során, mint ami a hitelezőt akkor illetné meg, ha követelése nem vitatottként kerülne besorolásra, amennyiben a követelés jogosultja igényét peres úton érvényesíti az adóssal szemben, és ezt a perindítást a vagyonfelügyelőnél igazolja.

A fentiek szerint tehát a Cstv. 20.§ (2) bekezdése alapján a megkötött egyezés kiterjed azokra a hitelezőkre, amelyek vitatott követelésére tekintettel a bíróság a Cstv. 12.§ (5) bekezdésében írt tartalékképzést rendelte el (kényszeregyezés). E rendelkezés az utolsó mondatában a tartalékképzés feltételül szabja a vitatott követelés adóssal szembeni peres úton történő érvényesítését és ezen perindítás vagyonfelügyelőnél történő igazolását. Jelen eljárásban az elsőfokú bíróság a 12. sorszámú kifogást elutasító végzésében helytelenül, anélkül kötelezte az adóst tartalék képzésére, hogy a fellebbező hitelező a vitás követelés érvényesítése érdekében – a csődegyezés megkötéséig - peres eljárást kezdeményezett volna az adóssal szemben, és ennek tényét a vagyonfelügyelőnél igazolta volna. Ezért az egyezés „kényszer jellegéhez” megkívánt kettős, együttes (konjuktív) feltétel - azaz a vitás követelés érvényesítése iránti perindítás tényének igazolása a vagyonfelügyelő felé, és a tartalékképzés elrendelése együtt - nem következett be.

Összefoglalva, a Cstv. 12.§. (5) bekezdése és a 20.§. (2) bekezdése egybevetéséből az következik, hogy a vitatott követeléssel rendelkező hitelezők azon körére terjedhet csak ki az egyezés, akiknek a javára a perindítás tényének igazolására tekintettel jogszerűen tartalékot képeztek, míg a többi vitatott követeléssel rendelkező hitelezőre az egyezés hatálya nem terjed ki, velük szemben annak - a vitatottként nyilvántartásba vett követelés tekintetében – „kényszerítő jellegű” hatálya nincsen.

Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott végzésének fellebbezett részét a Cstv. 6.§ /3/ bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 259.§-ára tekintettel, a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján - részben - a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, az eljárás megszüntetése tekintetében pedig helybenhagyta.

Győri Ítéltábla Cspkf.II.25.889/2010/4. szám